

Академічна доброчесність та авторське право в науці: здобувачі та викладачі ОДАУ долучилися до лекції професорки з Данії Галії Замарацької

29 травня 2026 року для здобувачів вищої освіти спеціальності «Геодезія та землеустрій» та науково-педагогічних працівників кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру Одеського державного аграрного університету (ОДАУ) відбулася надзвичайно актуальна гостьова лекція. Спікеркою заходу виступила відома професорка з Данії Галія Замарацька (Galia Zamaratskaia). Зустріч була присвячена критично важливим питанням дотримання академічної доброчесності, зокрема тонкощам авторського права та наслідкам плагіату при підготовці наукових праць.

Під час лекції професорка Галія Замарацька детально зупинилася на правилах використання матеріалів інших авторів у статтях, дисертаціях та дипломних роботах. Головний меседж виступу полягав у тому, що **простого цитування не завжди достатньо**, коли йдеться про графічні чи табличні матеріали.

Основні тези з цього блоку:

- **Отримайте дозвіл (Ask for permission).** Якщо ви хочете включити до своєї дисертації, статті чи іншої наукової роботи таблицю, рисунок або інший матеріал з опублікованої роботи, потрібно заздалегідь отримати дозвіл від правовласника (автора або видавництва).

- **Коректне цитування не є індульгенцією.** Навіть якщо ви правильно оформили цитування та вказали автора, це не завжди дає право копіювати таблиці чи ілюстрації.

- **Адаптація також потребує дозволу.** Навіть змінені (адаптовані) таблиці та рисунки також можуть вимагати дозволу правовласника перед повторною публікацією.

- **Маркування дозволу.** У підписі до рисунка або таблиці потрібно зазначити, що матеріал використано з дозволу правовласника.

Ключова порада від професорки: «Коли вам потрібно включити статті або матеріали до своєї дисертації, зверніться до редактора або видавця. Пам'ятайте про авторські права!»

Практичні рекомендації для українських студентів та науковців

Для полегшення розуміння цих правил у повсякденній науковій практиці спікерка розмежувала випадки використання різних типів контенту:

- **Цитування тексту.** Якщо ви цитуєте текст своїми словами (парафраз) з посиланням на джерело - зазвичай достатньо коректного цитування.

• **Використання графіки та таблиць.** Якщо ви вставляєте чужий рисунок, карту, схему, фотографію чи таблицю - часто потрібен дозвіл автора або видавництва, якщо матеріал не поширюється за відкритою ліцензією (наприклад, Creative Commons) .

Для магістерських і дипломних робіт в університетах вимоги можуть бути менш суворими, ніж для публікації статті в міжнародному журналі, але правила авторського права все одно потрібно враховувати.

Наслідки академічного плагіату: від розслідування до втрати кар'єри

Окрему увагу під час лекції було приділено темі наслідків академічного плагіату (Consequences of plagiarism) . Професорка виділила три ключові аспекти цієї проблеми:

1. Розслідування (Investigation). У разі виникнення підозри на плагіат проводиться ретельна перевірка роботи :

- аналізують підозрілий текст;
- порівнюють його з оригінальними джерелами;
- встановлюють обсяг і характер запозичень.

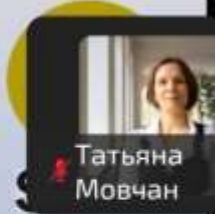
2. Академічні наслідки (Academic consequences). Залежно від масштабу та серйозності порушення можуть бути застосовані суворі санкції :

- зниження оцінки або незарахування роботи;
- необхідність переробити роботу;
- відхилення статті редакцією журналу;
- для аспірантів і докторантів — навіть відмова у захисті дисертації або її відхилення .

3. Вплив на репутацію та кар'єру (Reputation and career impact). Плагіат має довгостроковий руйнівний ефект для професійного життя дослідника :

- втрата довіри колег і наукової спільноти;
- погіршення академічної репутації;
- проблеми із працевлаштуванням;
- втрата грантів, посад або наукових звань .

Проведена лекція стала надзвичайно корисною для спільноти кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру ОДАУ. Отримані знання допоможуть здобувачам вищої освіти та викладачам уникати типових помилок при написанні наукових праць, а також забезпечать високу якість та конкурентоспроможність їхніх досліджень на міжнародному рівні. Щиро дякуємо професорці Галії Замарацькій за цінний досвід та змістовну доповідь!

maratskaia

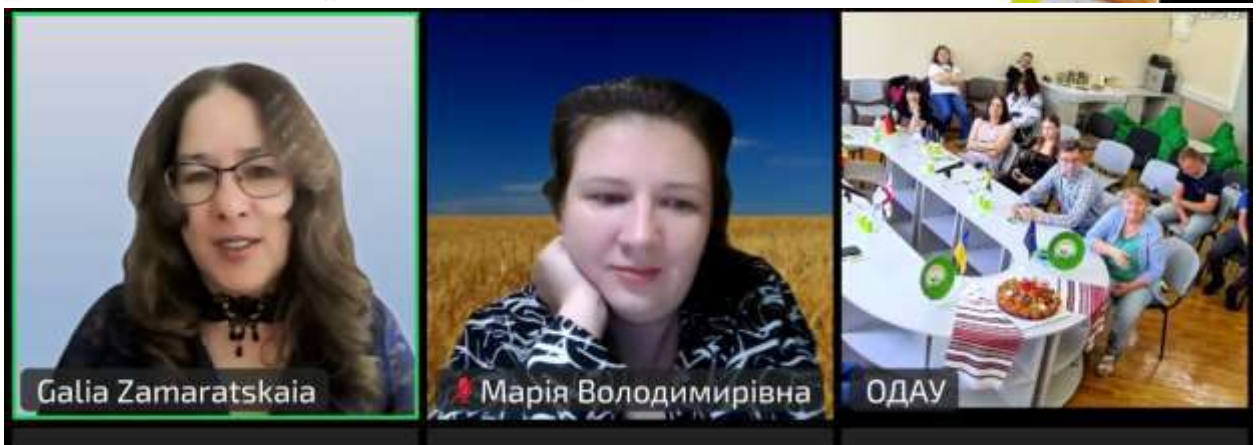
Ask for permission

When you need to include articles into your thesis, write to the Editor or publisher!!!! Think about copyrights!

In case you want to incorporate a table or figure from another published/copyrighted material, it is essential to take prior permission from the copyright holder of such material and the same needs to be mentioned in the legend. Simply citing the reference or acknowledging the source is not adequate.

Even when tables/figures are modified from published articles, permission from the copyright holder is required before reproducing in a fresh article.

Source: Debnath J. Plagiarism: A silent epidemic in scientific writing - Reasons, recognition and remedies. Med J Armed Forces India. 2016 Apr;72(2):164-7. doi: 10.1016/j.mjafi.2016.03.010.

Consequences of plagiarism

- **Investigation** (reviewing suspicious work and comparing it to original sources)
- **Academic consequences** Depending on the severity and scope of the plagiarism, consequences for PhD students can even include rejection of the thesis or dissertation
- **Reputation and career impact**

